

Δέκα τρόποι με τους οποίους τα συνδικάτα μπορούν να προωθήσουν τα εργασιακά δικαιώματα των εργαζομένων χωρίς χαρτιά

1. Να αυξηθεί η ευαισθητοποίηση και να υποστηρίζονται τα δικαιώματα των μεταναστών χωρίς χαρτιά διότι η προστασία των δικαιωμάτων τους αποτελεί ουσιαστικό στοιχείο της ατζέντας των συνδικάτων για την προώθηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, της ισότητας και των εργασιακών προτύπων για όλους τους εργαζομένους, καθώς και για την καταπολέμηση του ρατσισμού και της ξενοφοβίας.
2. Εξασφάλιση **σαφούς δέσμευσης** από τα ανώτερα στελέχη του συνδικάτου σας για την υποστήριξη των δικαιωμάτων των εργαζομένων χωρίς χαρτιά.
3. Να εφαρμοστούν συγκεκριμένες πολιτικές που θα επιτρέψουν στους εργαζόμενους χωρίς χαρτιά να **ενταχθούν** στο συνδικάτο σας. Καταργήστε ή προσφέρετε μειωμένη συνδρομή, και τη δυνατότητα να πληρώνουν με μετρητά. **Να αναγνωριστούν** ως εργαζόμενοι, ανεξάρτητα από το καθεστώς απασχόλησης και το είδος της εργασίας τους, και να εκδοθεί κάρτα μέλους.
4. Η **οργάνωση** και η **ένταξη** στα συνδικάτα των εργαζομένων χωρίς χαρτιά να γίνει στόχος. Να πραγματοποιηθούν δραστηριότητες προβολής (π.χ. επισκέψεις σε μέρη όπου δουλεύουν οι μετανάστες χωρίς χαρτιά, στοχεύοντας σε βασικούς κλάδους, διανομή φυλλαδίων σε διάφορες γλώσσες, πρόσληψη συμβούλων μεταναστών), και η προώθηση της εκπροσώπησής τους σε όλα τα επίπεδα του συνδικάτου.
5. Προσφέρετε υπηρεσίες **πληροφόρησης και συμβουλευτικής** στους μετανάστες, ανεξάρτητα από το καθεστώς του και το αν είναι μέλη του συνδικάτου, μέσω προσαρμοσμένων κέντρων εξυπηρέτησης στο πλαίσιο του συνδικάτου σας.
6. Πραγματοποίηση **διαμεσολάβησης** και, εάν αυτή δεν είναι επιτυχής, **διοργανώσεων συλλογικών δράσεων**, συμπεριλαμβανομένων διαδηλώσεων, απεργιών, κάλυψης από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, δημόσιων διαμαρτυριών ή / και υποστήριξης υποβολής **παραπόνων και νομικών ενεργειών** (ατομικών και συλλογικών).
7. Να εξασφαλισθεί ότι τα δικαιώματα των εργαζομένων χωρίς χαρτιά περιλαμβάνονται στα συνδικαλιστικά προγράμματα **εκπαίδευσης και κατάρτισης**, ειδικά για τους εκπροσώπους των συνδικάτων και τους διαπραγματευτές.
8. Να συμπεριληφθούν τα δικαιώματα των εργαζομένων χωρίς χαρτιά στη **διάταξη της συλλογικής σας ατζέντας και της τριμερούς διαπραγμάτευσης** για να διασφαλίσετε ίση μεταχείριση και να αποτρέψετε καταχρηστικές πρακτικές.
9. Να οικοδομηθεί κοινή γραμμή πλεύσης με τους **εργοδότες** για την προώθηση νόμων και πολιτικών που βελτιώνουν τους κανόνες και τη λογοδοσία και αυξάνουν την ευαισθητοποίηση των κοινωνικών εταίρων ώστε να είναι μαζί με τους εργαζόμενους χωρίς χαρτιά.
10. **Συνεργασία** με ΜΚΟ στο πεδίο των δικαιωμάτων των μεταναστών και κοινοτικές οργανώσεις, για την ανταλλαγή υλικού και εμπειρογνωμοσύνης και την ανάπτυξη κοινών εκστρατειών, δράσεων, κατάρτισης και συνηγορίας. Αυτές μπορούν επίσης να βοηθήσουν στην προβολή των δράσεων.

Για περισσότερες πληροφορίες ή βοήθεια σχετικά με τα δικαιώματα των εργαζομένων χωρίς χαρτιά από τη συνδικαλιστική οργάνωση, επικοινωνήστε με:

ΣΥΝΔΙΚΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΟΡΓΑΝΩΣΕΙΣ:

Οργάνωση και Προώθηση των δικαιωμάτων των μεταναστών χωρίς χαρτιά

CES & UnionMigrantNet
Boulevard du Roi Albert II, 5
B-1210 Βρυξέλλες
Tel : +32 (0)2 2240411
E-mail: etuc@etuc.org
info@unionmigrantnet.eu
Sito internet: www.etuc.org
www.unionmigrantnet.eu

PICUM
Rue du Congrès, 37-41 / 5
B-1000 Βρυξέλλες
Tel.: +32 (0)2 2101780
E-mail: info@picum.org
Sito internet: www.picum.org

Με την υποστήριξη

SIGRID RAUSING TRUST

Με την οικονομική υποστήριξη του Προγράμματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την Απασχόληση και την Κοινωνική Καινοτομία "EaSI" (2014-2020). Για περαιτέρω πληροφορίες παρακαλούμε να επισκεφθείτε την διεύθυνση: <http://ec.europa.eu/social/easi>. Οι πληροφορίες που περιλαμβάνονται σε αυτή τη δημοσίευση δεν αντανάκλουν απαραίτητα την επίσημη θέση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Design: www.beetlepub.com

**UNION
MIGRANTNET**

**CONFEDERATION
EUROPEAN
TRADE UNION**

 PICUM
PLATFORM FOR INTERNATIONAL COOPERATION ON
UNDOCUMENTED MIGRANTS

Γιατί τα συνδικάτα πρέπει να εντείνουν τις ενέργειές τους για να εξασφαλίσουν την ισότητα και τη μη διάκριση για όλους τους μετανάστες εργαζόμενους...

...Τα δικαιώματα των μεταναστών εργαζομένων είναι **ΑΝΘΡΩΠΙΝΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ**. Αυτά είναι κεντρικά για τις συνδικαλιστικές δραστηριότητες, οπότε είναι αδύνατο σήμερα να μην τα στηρίζουμε.

... Η ένταξη και η οργάνωση των εργαζομένων μεταναστών συμβάλλει στην αύξηση του αριθμού των μελών των συνδικαλιστικών οργανώσεων και της **ΕΚΠΡΟΣΩΠΗΣΗΣ** στις ολόενα και πιο διαφορετικές κοινωνίες.

...Μόνο **ΕΝΩΜΕΝΟ** εργατικό κίνημα που προστατεύει κάθε εργαζόμενο θα είναι αρκετά ισχυρό για να αντιμετωπίσει τις παγκόσμιες οικονομικές πιέσεις και να καταπολεμήσει την επισφαλή εργασία.

...Οι διακρίσεις εις βάρος των μεταναστών εργαζομένων **ΔΕΝ** είναι **ΔΙΑΦΟΡΕΤΙΚΕΣ** από τη διάκριση σε βάρος άλλων ομάδων (λόγω φύλου, ηλικίας, φυλής, εθνοτικής καταγωγής, αναπηρίας, θρησκείας, σεξουαλικού προσανατολισμού ή ταυτότητας φύλου) και οι μετανάστες εργαζόμενοι αντιμετωπίζουν επίσης πολλαπλές διακρίσεις για τους λόγους αυτούς.

...Όλοι οι εργαζόμενοι μετανάστες έχουν το δικαίωμα να **ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΝΤΑΙ** από κάθε είδους διάκριση, εκμετάλλευση ή κατάχρηση.

... Οι εργαζόμενοι μετανάστες χωρίς χαρτιά είναι συχνά απομονωμένοι και στερούνται τα δικαιώματά τους. Τα συνδικάτα πρέπει να διαδραματίσουν το ρόλο τους για να **ΣΤΗΡΙΞΟΥΝ** αυτούς τους εργαζόμενους.

Ποιος είναι ο μετανάστης χωρίς χαρτιά?

Οι μετανάστες χωρίς χαρτιά (ή παράτυποι μετανάστες) είναι άνθρωποι που δε διαθέτουν άδεια να διαμένουν στη χώρα στην οποία βρίσκονται. Οι περισσότεροι είχαν άδεια διαμονής κάποια στιγμή. Αυτό μπορεί να οφείλεται σε ανεπιτυχή αίτηση για διεθνή προστασία, λήξη ή απώλεια άδειας που εξαρτάται από συγκεκριμένη εργασία ή προσωπική σχέση (π.χ. κάποιος που έχει χάσει τη δουλειά του), παράνομη είσοδος στη χώρα, κ.λπ.

Οι εργαζόμενοι μετανάστες χωρίς χαρτιά συχνά αντιμετωπίζουν διακρίσεις...

- Στην πρόσβαση στην αγορά εργασίας:** οι μετανάστες δεν επιτρέπεται να εργάζονται σε πολλές από τις θέσεις εργασίας στις οποίες απασχολούνται, λόγω περιοριστικών πολιτικών μετανάστευσης εργατικού δυναμικού. Συχνά δεν έχουν τη δυνατότητα να εργάζονται νόμιμα.
- Αμοιβές, συνθήκες εργασίας και κοινωνική ασφάλιση:** πληρώνονται συχνά κάτω από τον κατώτατο μισθό, πληρώνονται καθυστερημένα ή υπόκεινται σε παρακράτηση μισθού και υποχρεούνται να εργάζονται πολλές ώρες χωρίς επαρκή διαλείμματα, κάνοντας υπερωρίες, χωρίς αργίες ή αναρρωτικές άδειες ή άλλα βασικά μέτρα κοινωνικής προστασίας. Οι μετανάστες χωρίς χαρτιά επίσης φιλοδοξούν να κερδίσουν αξιοπρεπή διαβίωση υπό κανονικές συνθήκες, αλλά **αν καταγγείλουν τις καταχρηστικές συνθήκες, απειλούνται με απολύσεις και απέλαση.**
- Ασφάλεια στο χώρο εργασίας και εκπαίδευση:** δε λαμβάνουν τον απαραίτητο εξοπλισμό και εκπαίδευση. **Διατρέχουν μεγαλύτερο κίνδυνο τραυματισμών, ατυχημάτων και επαγγελματικών ασθενειών και έχουν πολύ περιορισμένη πρόσβαση στις υπηρεσίες υγείας.**
- Πρόσβαση σε μηχανισμούς καταγγελιών και αποζημίωσης:** οι Επιθεωρήσεις Εργασίας και τα δικαστήρια σε πολλές χώρες αναφέρουν τους εργαζόμενους χωρίς χαρτιά στις μεταναστευτικές αρχές ή πραγματοποιούν επιθεωρήσεις από κοινού με την αστυνομία. **Αυτό σημαίνει ότι οι μη καταγεγραμμένοι εργαζόμενοι αντιμετωπίζουν την απέλαση αντί της προστασίας και η εκμετάλλευσή τους συνήθως παραμένει ατιμώρητη.**

Δέσμευση της ETUC για την υποστήριξη των δικαιωμάτων των εργαζομένων μεταναστών χωρίς χαρτιά

Όλοι οι εργαζόμενοι έχουν δικαιώματα, συμπεριλαμβανομένων των μεταναστών εργαζομένων χωρίς χαρτιά. Τα συνδικάτα, σε όλα τα επίπεδα, πρέπει να διαδραματίσουν το ρόλο τους στην επιβολή αυτών των δικαιωμάτων. Η υπεράσπιση των δικαιωμάτων των εργαζομένων χωρίς χαρτιά είναι ζωτικής σημασίας τόσο για την προάσπιση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων τους όσο για την εξασφάλιση ότι τα κατακτημένα με σκληρούς αγώνες εργασιακά δικαιώματα εφαρμόζονται σε όλους. **Ένας εργαζόμενος είναι εργαζόμενος!**

Η ETUC και τα μέλη της βρίσκονται στην πρώτη γραμμή για την προάσπιση της ισότητας για όλους τους εργαζόμενους, την καταπολέμηση του ρατσισμού και της ξενοφοβίας και την υποστήριξη των μεταναστών εργαζομένων, σε συνεργασία με τις ΜΚΟ, συμπεριλαμβανομένης της PICUM.

Έχουν εκδοθεί μερικές οδηγίες της ΕΕ που ορίζουν τα ελάχιστα πρότυπα για τη μεταχείριση των μεταναστών, των αιτούντων άσυλο και των προσφύγων σε διαφορετικές περιοχές. Τα εργασιακά δικαιώματα για τους εργαζόμενους χωρίς χαρτιά προβλέπονται ειδικά στην Οδηγία για τις κυρώσεις κατά των εργοδοτών (2009/52/EC), καθώς και στους διεθνείς νόμους.

Το 2016, όλες οι ευρωπαϊκές χώρες υπέγραψαν τη Διακήρυξη της Νέας Υόρκης για τους πρόσφυγες και τους μετανάστες, στην οποία δεσμεύθηκαν να δώσουν ιδιαίτερη προσοχή στην εφαρμογή ελάχιστων προδιαγραφών εργασίας για τους εργαζόμενους μετανάστες ανεξάρτητα από το καθεστώς τους.

Ενώ οι νόμοι που εγγυώνται τα εργασιακά δικαιώματα στους εργαζόμενους μετανάστες χωρίς έγγραφα είναι ουσιαστικά για την εξάλειψη της άδικης μεταχείρισης και εκμετάλλευσής τους, οι νόμοι δεν αρκούν. Απαιτούνται επείγοντως μέτρα για την εξασφάλιση της εφαρμογής των δικαιωμάτων στην πράξη, σε εθνικό και τοπικό επίπεδο.

Η ETUC έχει εντείνει τις προσπάθειές της για την προώθηση μιας μεταναστευτικής πολιτικής της ΕΕ που βασίζεται στα ανθρώπινα δικαιώματα και την αλληλεγγύη. Το 2013, δημιουργήθηκε το δίκτυο UnionMigrantNet:

Το **UnionMigrantNet** είναι ένα ευρωπαϊκό δίκτυο σημείων επαφής για μετανάστες εργαζόμενους που προωθούνται από τα συνδικάτα. Παρέχουν δωρεάν πληροφορίες και βοήθεια στους μετανάστες. Βρείτε το πλησιέστερο σημείο επαφής σας στο www.unionmigrantnet.eu